

Warszawa, 23-02-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

KMP.571.24.2024.RK

Pan

Waldemar Żurek

Minister Sprawiedliwości

Szanowny Panie Ministrze,

kwestia poprawy standardów opieki zdrowotnej osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych od lat jest przedmiotem działań Rzecznika Praw Obywatelskich. Niezapewnienie więźniom odpowiedniej opieki zdrowotnej i leczenia może bowiem naruszać zakaz tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania¹.

W dniu 16 października 2024 r. Rzecznik Praw Obywatelskich przedstawił Ministrowi Sprawiedliwości listę problemów zaobserwowanych przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur w celu ich uwzględnienia w toku prac nad reformą więziennej służby zdrowia².

Kwestia świadczeń zdrowotnych zapewnianych osobom przebywającym w jednostkach penitencjarnych była również przedmiotem rozmów przedstawicieli Rzecznika Praw Obywatelskich, Ministra Sprawiedliwości i Centralnego Zarządu Służby Więziennej. Rozmowy te, choć konstruktywne i wartościowe, nie doprowadziły

¹ Zob. wyroki ETPC w sprawach: Kudła przeciwko Polsce (skarga 30210/96), Kaprykowski przeciwko Polsce (skarga nr 23052/05), Musiał przeciwko Polsce (skarga nr 28300/06), Normantowicz przeciwko Polsce (skarga nr 65196/16), Bujak przeciwko Polsce (skarga nr 686/12), Sepczyński przeciwko Polsce (skarga nr 78352/14).

² Wystąpienie RPO z 16 października 2024 r., KMP.571.24.2024.JJ, dostępne na stronie: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-reforma-wieziennej-sluzby-zdrowia-postulaty-ms>.

jednak do wypracowania konkretnych rozwiązań systemowych i legislacyjnych, a raport Pełnomocniczki Ministra Sprawiedliwości do spraw reformy więziennej służby zdrowia³, przedstawiający kierunek możliwych zmian, nie został upubliczniony. Utrudnia to podjęcie szczegółowej dyskusji zainteresowanych środowisk i ekspertów.

Rzecznikowi Praw Obywatelskich nie jest znany aktualny kierunek reformy. Z uwagi na powyższe zwracam się z uprzejmą prośbą o poinformowanie o stanie prac nad reformą więziennej służby zdrowia, w tym wskazanie, które z postulatów przedstawionych w wystąpieniu z dnia 16 października 2024 r. zostały uwzględnione w trakcie prac.

Ponadto, z uwagi na wagę problemu i jego holistyczny charakter, zwracam się o upublicznienie raportu Pełnomocniczki Ministra Sprawiedliwości do spraw reformy więziennej służby zdrowia. Taka decyzja umożliwiłaby podjęcie publicznej dyskusji nad propozycjami zawartymi w tym dokumencie i kierunkiem reformy opieki zdrowotnej sprawowanej wobec osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych, co sprzyjałoby wypracowaniu optymalnych rozwiązań, transparentności działań resortu i edukacji.

Uprzejmie proszę o poinformowanie o stanowisku Pana Ministra w tej sprawie oraz o podjętych działaniach.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Marzena Ksel-Teleśnicka – Pełnomocniczka Ministra Sprawiedliwości ds. reformy więziennej służby zdrowia

³ Opieka zdrowotna sprawowana wobec więźniów w Polsce. Stan obecny i możliwości zmian. Raport Marzeny Ksel-Teleśnickiej, Pełnomocniczki Ministra Sprawiedliwości do spraw reformy więziennej służby zdrowia.